

Vantaalaisten osallisuuden kokemukset ja näkemykset osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksistaan

Kyselyn tulokset

6/2020 | Yu-Yi Huynh, osallisuuskoordinaattori (etunimi.sukunimi@vantaa.fi)

Kyselyn vastaajat

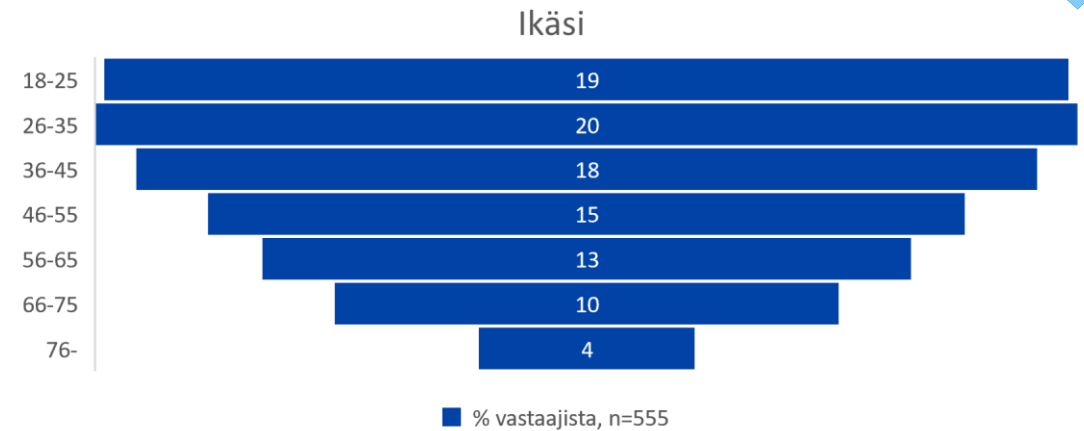

Kysely lähetettiin 2000 vantaalaiselle. Kysely oli auki 11.2.-28.2.2020.

Kyselyyn vastasi 555 vantaalaista, joista 42 % vastasi postitse ja 58 % verkossa.

Vastaajia saatiin kaikilta suuralueilta. Kivistön suuralueen asukkaat ovat vastaajissa hieman yliedustettuina kun taas Korson ja Hakunilan asukkaat ovat hieman aliedustettuina suhteessa yleiseen väestöjakaumaan.

Vastaajista 89 % oli syntynyt Suomessa. Yleisimmät syntymämaat Suomen lisäksi olivat Viro ja Venäjä. Suomea äidinkielenään puhuvia vastaajia oli 89 % ja ruotsinkielisiä 2 %.

Asuinalueesi	Vastaajien lkm	%
Aviapolis	58	10,5
Hakunila	60	10,8
Kivistö	49	8,8
Koivukylä	70	12,6
Korso	56	10,1
Myyrmäki	147	26,5
Tikkurila	113	20,4
Ei vastausta	2	0,4
Yhteensä	555	100,0

Viestintä- ja osallistumiskanavien tuttuus

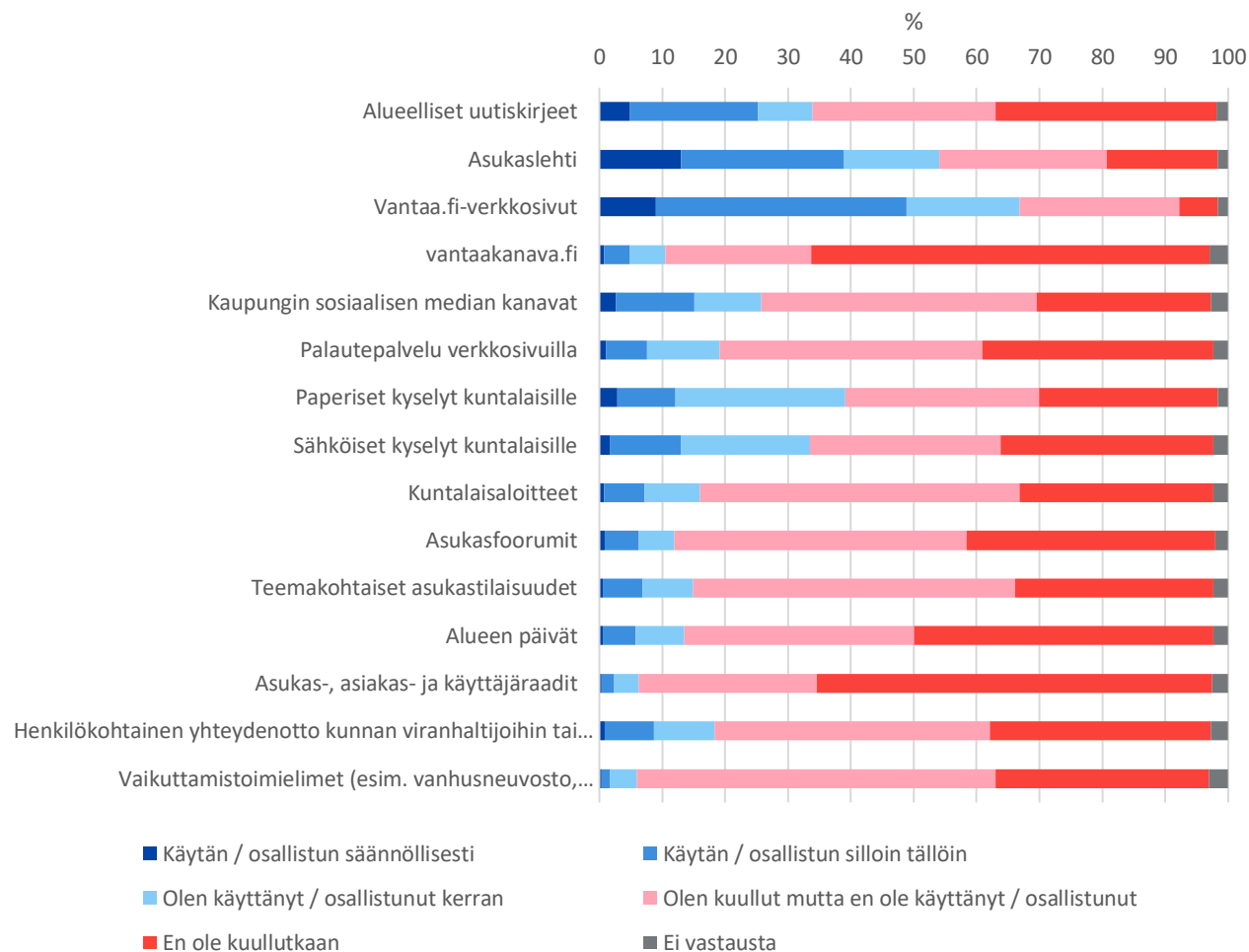
Parhaiten kaupungin viestintä- ja osallistumiskanavista tunnettiin vantaa.fi-verkkosivut. 67 % vastaajista on käyttänyt sivustoa ainakin kerran tai useammin.

Seuraavaksi parhaiten tunnettiin Asukaslehti, jota myös yli puolet vastaajista on lukenut ainakin kerran. Asukaslehdellä on myös eniten säännöllisiä käyttäjiä (13 %) verrattuna muihin viestintä- ja osallistumiskanaviin.

Heikoiten viestintäkanavista tunnettiin Vantaa-kanava, josta 63 % vastaajista ei ollut kuullutkaan.

Kyselyssä tiedusteltiin ainoastaan vastaajien kokemusta kaupungin virallisista viestintä- ja vuorovaikutuskanavista. Avovastauksissa tärkeiksi tiedonsaanti- ja osallistumiskanaviksi nousi erityisesti alueelliset Facebook-ryhmät, järjestöt, seurakunnat ja kirjastot.

Kuinka tuttuja seuraavat Vantaan kaupungin tiedotus-, osallistumis- ja vaikuttamiskanavat ovat sinulle?

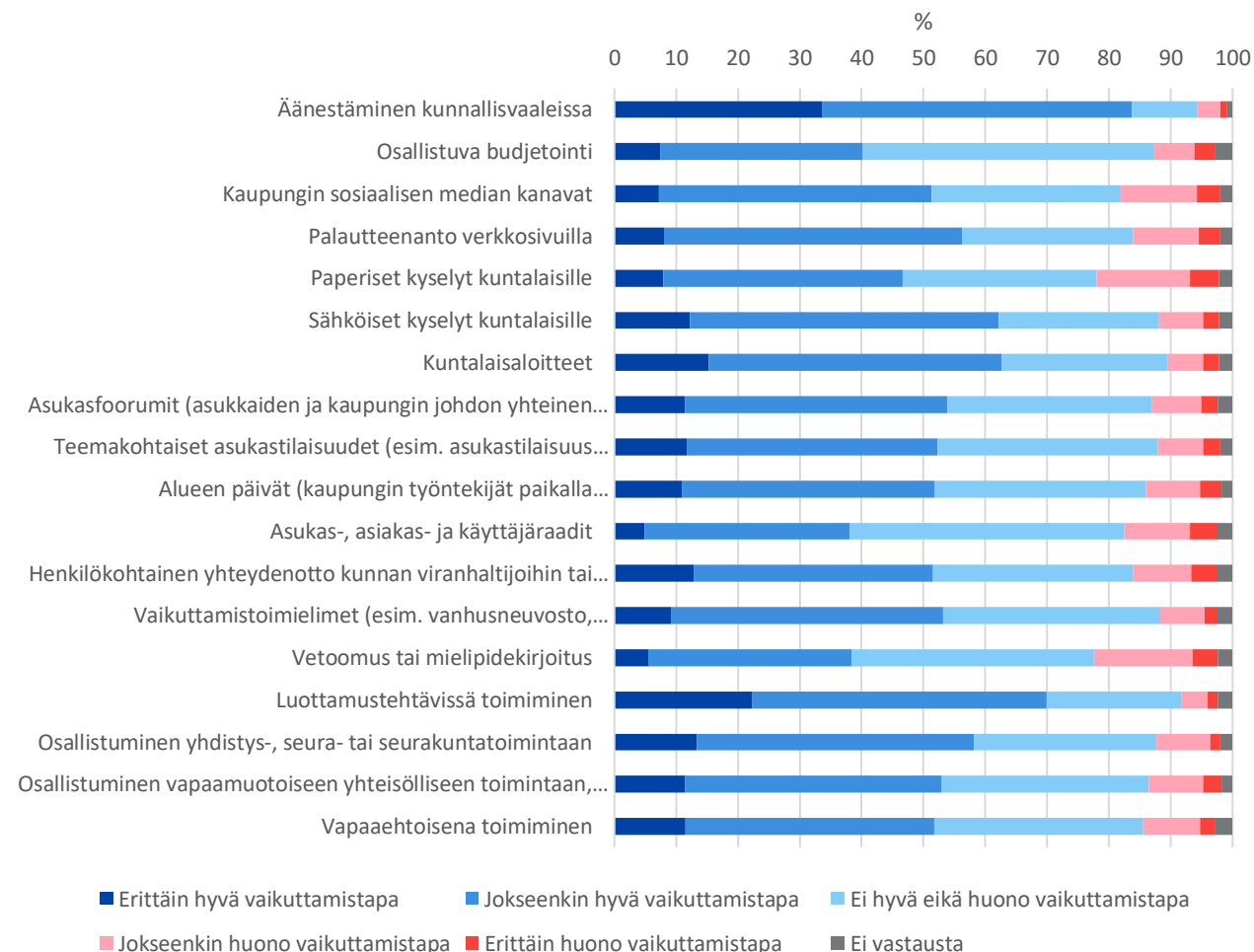
Osallistumisen koettu vaikuttavuus

Ylivoimaisesti vaikuttavimmaksi osallistumisen muodoksi koettiin äänestäminen kuntavaaleissa. 84 % vastaajista koki, että äänestäminen on erittäin tai jokseenkin hyvä vaikuttamistapa. Seuraaviksi vaikuttavimpina tapoina pidettiin luottamustehtävissä toimimista, sähköisiä kyselyitä ja kuntalaisaloitteita.

Joistain vastauksista voidaan tulkita, ettei annettu osallistumiskanava ole tuttu. Esimerkiksi osallistuvan budjetoinnin käsitettä ihmeteltiin avovastauksissa ja noin puolet vastaajista olivat arvioineet kyseisen osallistumistavan vaikuttavuuden ”ei hyväksi eikä huonoksi”.

Avovastausten perusteella suorat vaikuttamisen muodot kuten lisä-äänestykset, osallistuminen kunnallispolitiikkaan ja järjestöihin sekä päättäjien ja virkamiesten kohtaaminen koetaan vaikuttaviksi.

Arvioi, kuinka osallistuminen eri osallistumis- ja vaikuttamiskanavien kautta vaikuttaa kunnan päätöksentekoon.

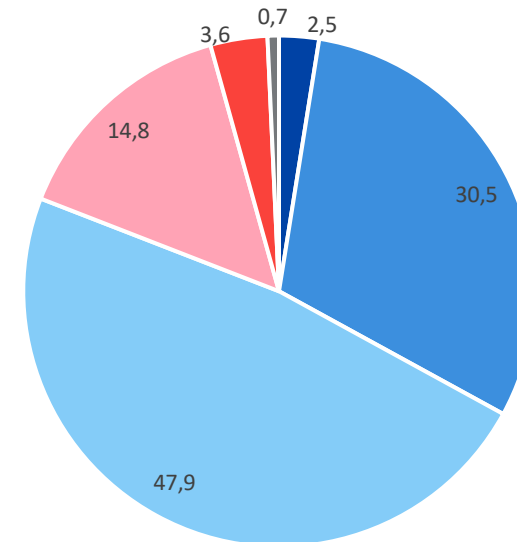

Tyytyväisyys osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin

33 % vastaajista oli erittäin tai jokseenkin tyytyväinen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiinsa Vantaalla.

Tyytyväisten osuus on merkittävästi suurempi kuin ensimmäisen kyselyn vastaavassa tuloksessa (23 %; Asukasbarometri 1/2019).

Kuinka tyytyväinen olet kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin Vantaalla? (%)

- Erittäin tyytyväinen
- Jokseenkin tyytyväinen
- Ei tyytyväinen eikä tyytymätön
- Jokseenkin tyytymätön
- Erittäin tyytymätön
- Ei vastausta

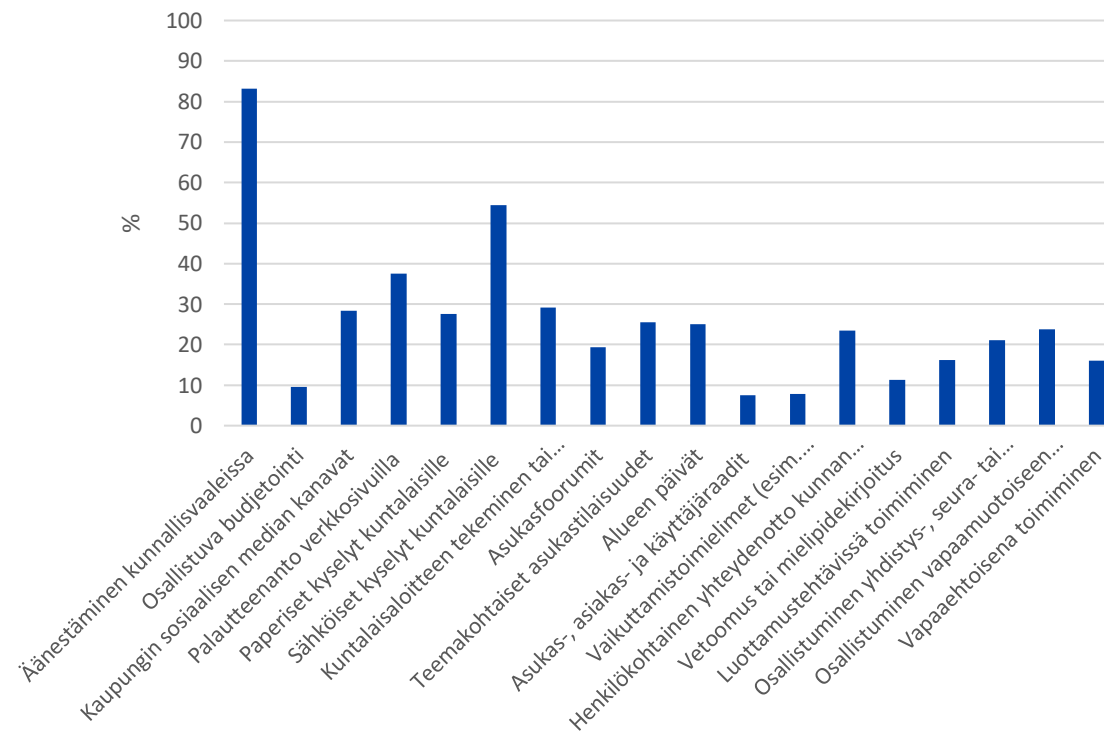
Mieluisat osallistumis- ja vaikuttamistavat

Äänestäminen kunnallisvaaleissa koettiin sekä vaikuttavimmaksi että mieluisammaksi osallistumisen tavaksi. 83 % vastaajista valitsi äänestämisen mieluisaksi tavaksi osallistua Vantaalla. Myös sähköiset kyselyt nousivat esille sekä mieluisana että vaikuttavaksi koettuna osallistumistapana. Yli puolet vastaajista kokivat sähköiset kyselyt miellyttäväiksi.

Sähköinen osallistuminen keräsi myös kritiikkiä; osalla vastaajista ei ollut pääsyä tai muuten mahdollisuutta internettiin ja he kokivat jääneensä päätöksenteosta ulkopuolelle tämän takia.

Paikallinen osallistuminen (lasten koulu, taloyhtiön asukastoiminta jne.) koettiin myös mieluisina tapoina osallistua ja vaikuttaa.

Mitkä seuraavista ovat sinulle mieluisia tapoja osallistua ja vaikuttaa Vantaalla?
(Voit valita useita vaihtoehtoja.)

”Netin puuttuminen estää kaiken vastuulliset tehtävät yhdistyksissä ja mielipiteen ilmaisun kaupungin päättäjille. Olet hyödytön kuntalainen, sinua ei kuulla eikä nähdä.” (nainen, yli 76 v.)

”Vanhukselle vaikeaa kun ei ole tietokonetta eikä älypuhelimia. Virastot ja ajanvaraukset vaikeita puhelimella samoin pankkiasioiden hoito. Meitä on paljon joita ei huomioida. Koen olevani yhteiskunnan ulkopuolella.” (mies, yli 76 v.)

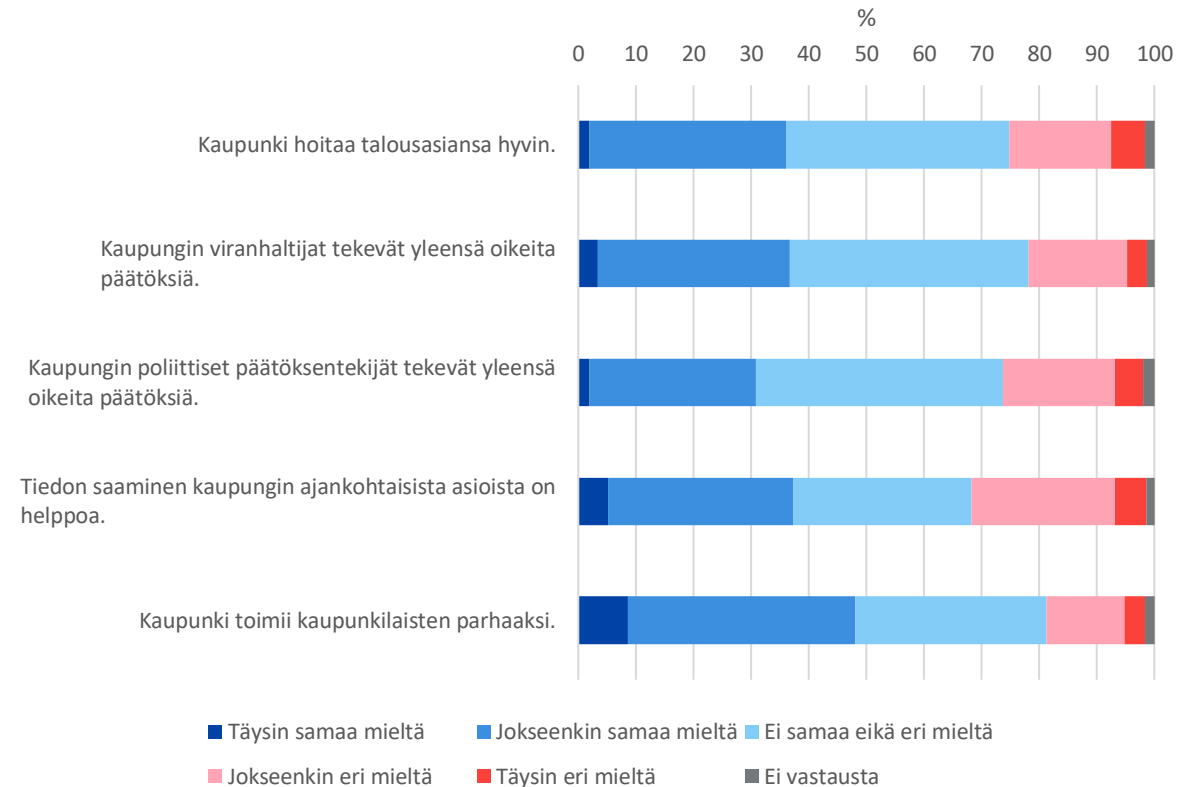
Luottamus Vantaan kaupunkiin

Suurin osa vastaajista suhtautui luottamusta Vantaan kaupunkiin mittaaviin väittämiin positiivisesti tai neutraalisti. Eniten vastaajat allekirjoittivat väitteen siitä, että kaupunki toimii kaupunkilaisten parhaaksi (48 %).

Merkittävä osa vastaajista koki tiedonsaamisen kaupungin asioista haastavaksi. Noin 30 % vastaajista oli täysin tai jokseenkin eri mieltä väitteen ”tiedon saaminen kaupungin ajankohtaisista asioista on helppoa” kanssa.

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

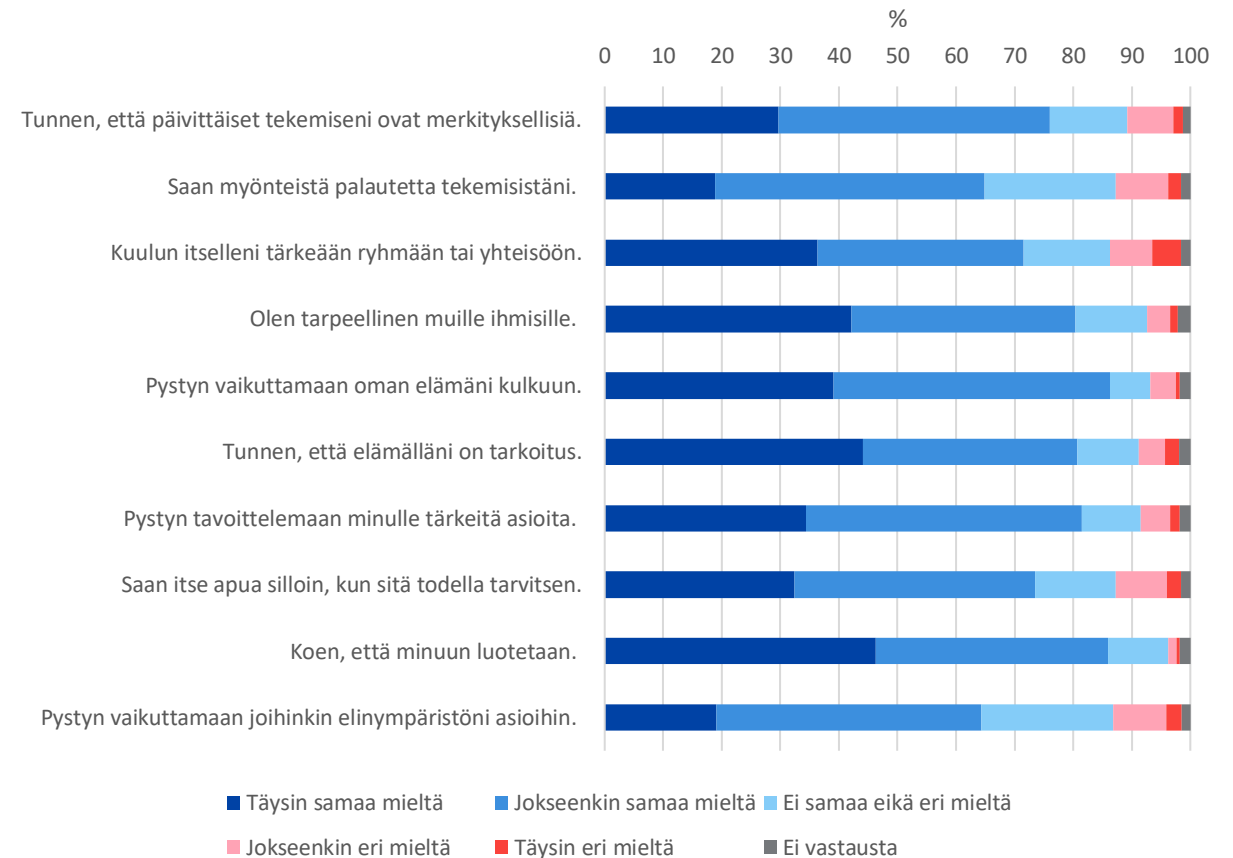
Osallisuuden kokemus (osallisuusindikaattorilla)

Kyselyssä mitattiin vantaalaisten osallisuuden kokemusta myös sosiaalisesta näkökulmasta. Mittarina käytettiin THL:n tieteellisesti validoitua osallisuusindikaattoria (asteikolla 0-100). Mittari koostuu 10 väittämästä josta kuhunkin väitteeseen vastataan asteikolla 1-5 (täysin eri mieltä – täysin samaa mieltä).

Kaikkien vastaajien keskiarvo osallisuusindikaattorilla oli 76.

Eniten myönteisiä vastauksia keräsi väittämät ”Pystyn vaikuttamaan oman elämäni kulkuun” ja ”Koen että minuun luotetaan” (molemmissa 86 %). Vähiten myönteisiä eli vähintään jokseenkin samaa mieltä keräsi väitteet ”Pystyn vaikuttamaan joihinkin elinympäristöni asioihin” (64 %) ja ”Saun myönteistä palautetta tekemisistäni” (65 %).

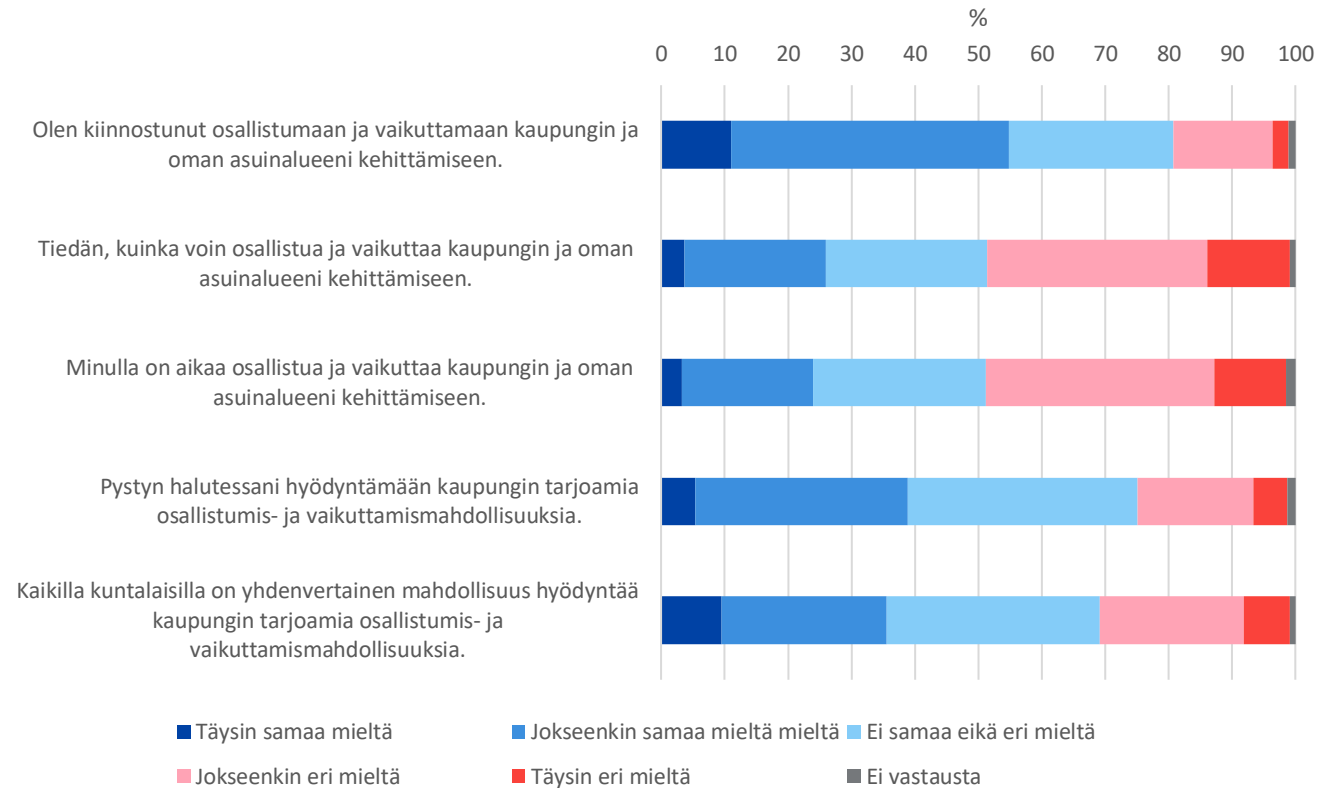
Motivaatio ja mahdollisuudet osallistua

Enemmistö vastaajista oli kiinnostunut vaikuttamaan kaupungin kehittämiseen (55 %).

Useimmilla vastaajilla oli kuitenkin puutetta mahdollisuuksista osallistua. Lähes puolet vastaajista kokivat etteivät heillä ole riittävästi tietoa tai/aikaa osallistumiseen.

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

Nostoja kyselystä saadusta palautteesta

"Käsitteiden sisältöä (esim. osallistuva budjetointi) olisi pitänyt avata vastaajille. Kunnan prosessit eri tapauksissa olisi hyvä selventää vastaajille. Tällä hetkellä, tietojen vähäisyyden vuoksi on lähes mahdotonta vastata kaikkiin kysymyksiin." (nainen, 56-65 v.)

"Kyselyyn oli melko hankala vastata, koska olen asunut puolisoni kanssa vasta alle vuoden Vantaalla eikä alue ja sen kunnallispolitiikka ole kovinkaan tuttua. En ehkä koe Vantaata vielä täysin kotipaikkakuntanani, minkä vuoksi en myöskään ole kovinkaan kiinnostunut vaikuttamaan ja osallistumaan kaupungin kehittämiseen." (nainen, 26-35v.)

"As a foreigner who is only moderately good in Finnish and a father of three young children, it is difficult for me to participate in decision making in the city. Even so, I value the city making an effort to include all residents in their decision making." (mies, 36-45 v.)

"Kiitos kyselystä. Oli mielenkiintoista saada vastata. Mukavaa kevättä!" (nainen, 26-35 v.)